

Beleidsplan

Theatergroep PlayBack 2015 – 2020

PLAYBACK

INTERACTIEF & EDUCATIEF THEATER

Inleiding

Voor u ligt het beleidsplan van Theatergroep PlayBack voor de periode van 2015 tot 2020. PlayBack maakt interactief theater over maatschappelijke thema's en is één van de leidende educatieve theatergroepen in Nederland. De organisatie onderscheidt zich door prikkelende, kwalitatief hoogstaande voorstellingen in combinatie met bevlogen sociaal ondernemerschap.

De stichting bestaat sinds 2006 en begon als een handvol mensen met een missie en een paar speelbeurten. Inmiddels ontwikkelt en speelt PlayBack zo'n 750 interactieve theatervoorstellingen per schooljaar voor jongeren, hun ouders en docenten door heel Nederland. Theatergroep PlayBack is een stichting zonder winstoogmerk en handelt geheel vanuit doelstellingen die ten goede komen aan algemeen belangen in de Nederlandse samenleving.

Dit beleidsplan geeft (voor de periode 2015-2020) inzicht in:

- Visie, missie en werkzaamheden PlayBack
- Kwaliteit en inhoudelijke doelstellingen
- Organisatorische ontwikkeling, werving en financieel beleid
- Het functioneren van het bestuur (Dagelijkse leiding en Raad van Toezicht)

1. Visie, missie en werkzaamheden PlayBack

1.1 Visie

PlayBack heeft een maatschappij voor ogen waarin jongeren zich in vrijheid kunnen ontwikkelen tot hun volle potentieel. Waarin jongeren hun weg mogen zoeken en kunnen vinden en respectvol omgaan met zichzelf en met elkaar.

1.2 Missie

PlayBack gebruikt interactief theater om met jongeren in gesprek te gaan, op speelse wijze, eerlijk, dicht op de huid, zonder vooringenomenheid of oordeel. Over zaken die er werkelijk toe doen in de leefwereld van jongeren. PlayBack brengt de dialoog op gang en zet jongeren aan tot nadenken over zichzelf en de wereld om hen heen.

Kennis en expertise over 'interacteren met pubers' deelt PlayBack graag met ouders, docenten en professionals.

1.3 Werkzaamheden PlayBack

Het hieronder staande is een samenvatting. Zie voor een verdere uitgebreide beschrijving van werkzaamheden en methodiek het PlayBook dat in 2015 geschreven is door PlayBack (op aanvraag verkrijgbaar).

PlayBack Methodiek

De voorstellingen van PlayBack bestaan altijd uit een voorstelling en een interactief nagesprek: twee onderdelen die even zwaar wegen in de PlayBack methodiek. In de voorstelling worstelen de personages met (voor het publiek) herkenbare thema's, situaties en keuzes. De complexiteit van menselijke dilemma's wordt helder getoond en dit geeft stof tot discussie en reflectie. Het nagesprek gaat vervolgens in op deze dilemma's: een gespreksleider gaat met het publiek en personages de dialoog aan en daagt het publiek uit zich persoonlijk te verhouden tot dilemma's uit de voorstelling. Ook is er een oefengedeelte, waarin een aantal mensen uit het publiek inspringen in scènes uit de voorstelling. Zo krijgt een aantal publieksleden de kans om te 'oefenen' met nieuw of ander gedrag.

Jongerenvoorstellingen

De voorstellingen die PlayBack ontwikkelt en speelt voor jongeren vormen de kern van haar werk. De voorstellingen worden het meest geboekt door middelbare scholen en ter plaatse gespeeld, veelal in aula of gymzaal.

De kans op effect is groter als de omgeving om de jongeren heen ook betrokken is; ouders, docenten en de school als geheel (integrale aanpak).

Ouderavonden

Om ouders te stimuleren om met hun kind in gesprek te gaan over de thema's ontwikkelt PlayBack ook ouderavonden. De ouderavond bestaat uit een aantal scènes die zo helder mogelijk een aantal opvoeddilemma's tonen waarin ouders zichzelf herkennen. Hierop wordt per scene nabesproken.

Docententrainingen

PlayBack biedt trainingen aan docenten om ze te stimuleren tot het creëren van een veilige omgeving voor de leerlingen. De training geeft handvatten om leerlingen te begeleiden rondom de thema's van PlayBack.

Lesmateriaal

Om de jongerenvoorstellingen nog meer bedding te geven, biedt PlayBack naast de voorstelling ook kant en klaar lesmateriaal en tips voor docenten aan.

Portfolio

Het huidige portfolio (schooljaar 2015-2016) van PlayBack bestaat uit jongerenvoorstellingen, ouderavonden en docentmateriaal over de volgende thema's:

	Pesten & social media	(omgaan met) Geld	Alcohol & drugs	Seksualiteit & liefde
Jongerenvoorstellingen	Like	Crisis	HotSpot	Loveland
Ouderavonden	Like Me	Credits	Onder invloed	Bedtime stories
Docentenmateriaal	Docenten handleiding & training Like Us All	Bestand met tips voor (extra) lesmateriaal	Docenten handleiding	Bestand met tips voor (extra) lesmateriaal

2016-2020

PlayBack heeft als doelstelling om ieder schooljaar minimaal 1 nieuwe voorstelling te ontwikkelen (via projectfinanciering). Dit kan zowel het aanpassen van een bestaande voorstelling zijn, als het oppakken van een geheel nieuw thema. De keuze wordt gemaakt op basis van actuele maatschappelijke ontwikkelingen, vragen vanuit het onderwijs, kansen in de markt en de eigen wensen van PlayBack. Na de ontwikkeling van een nieuwe voorstelling neemt PlayBack deze op in haar aanbod en gaat ze hiermee zoveel mogelijk publiek bereiken.

In schooljaar 2015-2016 worden er vanuit het bestaande thema geld, twee nieuwe voorstellingen ontwikkeld: de voorstelling NU voor een nieuwe doelgroep, namelijk de leerlingen van het MBO, met daarbij een bijpassende ouderavond voor de ouders van deze jongeren.

Voor schooljaar 2016-2017 staat een nieuwe jongerenvoorstelling over het thema geld gepland voor de onderbouw van het VO. Daarbij zal de huidige ouderavond Credits worden aangepast aan de nieuwe voorstelling. Twee nieuwe thema's die PlayBack dat schooljaar of het schooljaar er na tevens ambieert op te pakken zijn: discriminatie/tolerantie/diversiteit en (online) identiteit. Beide belangrijke onderwerpen voor opgroeiende jongeren in de huidige samenleving. Voor de jaren 2017-2020 zal voorts per schooljaar een keuze gemaakt worden voor een relevant thema.

2. Kwaliteit en inhoudelijke doelstellingen

2.1 Kwaliteitsborging en -verbetering

PlayBack streeft voortdurend naar kwaliteitsverbetering van haar methodiek. Ook scholen, gemeenten en ministeries hechten steeds meer waarde aan bewijs van kwaliteit. Daarom is PlayBack in 2015 een verkenning gestart naar de wijze waarop haar interventie werkt en de resultaten die hiermee behaald worden.

Dit heeft tot nu toe geresulteerd in drie producten: een exploratief onderzoek dat is uitgevoerd door externe consultants in nauwe samenwerking met PlayBack en een handboek dat door PlayBack zelf is geschreven; het PlayBook. In het PlayBook staan de werkwijze, de inhoudelijke doelen, de theoretische onderbouwing en de werkzame elementen (succesfactoren) van PlayBack beschreven. Ten derde is er een Infographic ontwikkeld, die een beeld geeft van de werkwijze en cijfers in vogelvlucht. Alle zijn op aanvraag verkrijgbaar.

Met een goed beschreven methodiek is een stevige basis gelegd om de PlayBack interventie in te dienen voor het erkenningstraject van het RIVM - Loket Gezond Leven. Bovendien maakt het de werkwijze beter overdraagbaar en consistent in uitvoering, wat de kwaliteit ten goede komt. Het exploratieve onderzoek geeft bovendien aanbevelingen voor verdere versterking van de methodiek en onderzoek.

Voor de periode 2016-2020 zal gestreefd blijven worden naar kwaliteitsborging en -verbetering door:

- De PlayBack interventie erkend te krijgen op niveau 1 (goed omschreven) en 2 (goed onderbouwd) en eventueel 3 van het erkenningstraject van de RIVM. (2016-2017-2018).
- De integrale aanpak verder te ontwikkelen en uit te dragen: het effect van PlayBack's interventie is groter als de omgeving van jongeren betrokken is (ouders, docenten, schoolleiders, school, evt. andere maatschappelijke partners). De impact is ook groter als er een langer durende betrokkenheid is (terugkomen, koppelen aan project of lessenreeks, samenwerking met partner, ect). Deze aanbeveling uit het onderzoek wordt meegenomen in ontwikkeling van alle nieuwe producten en projecten van PlayBack.

- Monitoring en maatwerk: het eerste contact met een school, het meedenken, een korte evaluatie na elke voorstelling van de acteurs, het nabellen na een reeks voorstellingen. In 2016 wordt het hoofdproces van PlayBack visueel in kaart gebracht en op basis hiervan zal jaarlijks worden gekeken of het proces beter en/of gestroomlijnder kan. Ook zal feedback verzameld blijven worden van de doelgroepen (jongeren, ouders, scholen) en partners om te kijken of – en waar het beter kan.
- Professionele verbinding en -ontwikkeling: PlayBack werkt met een team van freelance acteurs (ZZP-ers) die zich betrokken en gedreven tonen. PlayBack zal blijven investeren in goede onderlinge verbinding en ontwikkeling door elk jaar studiedagen en bijeenkomsten voor professionele ontwikkeling te organiseren voor zowel haar acteurs als haar kantoormedewerkers.

2.2 Inhoudelijke doelstellingen/beoogde resultaten PlayBack

Wat wil PlayBack bereiken bij jongeren, hun ouders en docenten voor- en met wie zij werkt? Om dit helder te benoemen is de resultaatketen van PlayBack in kaart gebracht. De resultaatketen vat de PlayBack methodiek bondig samen. Wat is er nodig van PlayBack en haar doelgroepen om welke resultaten te behalen, en welke bijdrage levert PlayBack hiermee aan de maatschappij? Hieronder een korte samenvatting, voor een volledige weergave en toelichting wordt verwezen naar het PlayBook en het Exploratief onderzoek.

Jongeren:

hebben meer kennis over een thema
zijn zich beter bewust van hun attitude en gedrag m.b.t. thema en de invloed hiervan op anderen
voelen zich beter in staat om een inschatting te maken van gevaren m.b.t. het thema
denken genuanceerd na over het thema (en kunnen een eigen mening vormen)
kunnen beter voor zichzelf en anderen opkomen (handelingsperspectief)

Ouders:

hebben meer kennis over het thema en belevingswereld van jongeren m.b.t. het thema
herkennen de problematiek m.b.t. het thema en voelen zich gesteund door de uitwisseling met andere ouders
kunnen potentiële gevaren m.b.t. het thema beter inschatten
voelen zich beter in staat tot effectieve communicatie met hun puberende kind over het thema

Docenten:

hebben meer kennis over het thema
voelen zich beter in staat een thema bespreekbaar te maken in de klas
kunnen problemen beter signaleren en hier actie tegen ondernemen

Maatschappelijke bijdrage (impact)

Zoals in de visie genoemd wil PlayBack bijdragen aan een maatschappij waarin jongeren zich in vrijheid kunnen ontwikkelen tot hun volle potentieel. Waarin jongeren hun weg mogen zoeken en kunnen vinden en respectvol omgaan met zichzelf en met elkaar. Meer specifiek levert PlayBack hieraan de volgende bijdragen:

Jongeren vinden een (eigen) gezonde balans tussen de verleidingen en verwachtingen van de volwassen wereld (weerbaarheid)
Ouders hebben de nodige handvatten en inzicht om hun pubers goed te begeleiden in hun ontwikkeling
Er is een veilige sfeer op school en in de klas
Jongeren, ouders en docenten respecteren elkaar en hebben begrip voor andermans mening/beleving

Werkzame elementen

Buiten de beoogde resultaten heeft PlayBack vijf werkzame elementen geïdentificeerd, factoren specifiek voor de PlayBack methodiek die zorgen voor de werkzaamheid, die ondersteund worden vanuit vakliteratuur en het exploratief onderzoek van De Graaff & Jansveld (2015).

- Aantrekkelijke vorm
Het thema is verpakt in aantrekkelijk, meeslepend theaterstuk; het is kleurrijk, dynamisch en je zit er meteen in.
- Herkenbaarheid
De herkenbare, genuanceerde personages en situaties in de stukken, die aansluiten op de leefwereld van het publiek.
- Interactie met publiek
De interactieve technieken die de gespreksleider inzet in het nagesprek, en de 'live' reacties die de personages geven vanuit hun rol.
- Dilemma's en keuzemogelijkheden.
Dilemma's en keuzemogelijkheden worden getoond en uitgelicht in zowel de voorstelling als het nagesprek.
- Oefenen met (intentie tot) ander gedrag.
Jongeren en ouders denken na over of oefenen met nieuw gedrag door het inspringen in scènes en andere participatieve technieken in het nagesprek.

3. Organisatorische ontwikkeling, werving en financieel beleid

3.1 Ontwikkelingsdoelen

Voor de periode tot aan 2020 heeft PlayBack als organisatie de volgende ontwikkelingsdoelen:

1. **Groei bereik.** PlayBack wil groeien naar een bereik van minimaal 60.000 mensen (jongeren, ouders, docenten) per schooljaar (2019-2020), om met zoveel mogelijk mensen het gesprek aan te gaan over de maatschappelijke thema's. Dit betekent zo'n 1000 voorstellingen per jaar. Dit denkt PlayBack o.a. te kunnen bereiken door middel van:
 - a. Het uitbreiden en efficiënter maken van het kleine team op kantoor en het aangaan van strategische partnerschappen en lange termijn relaties met financiers, plus het vergroten van de naamsbekendheid van PlayBack. Hiervoor moet PlayBack nog meer 'de boer op' en zichtbaar zijn;
 - b. Verbindingen aangaan met nieuwe doelgroepen en partners als gemeenten, verenigingen, gezondheidsinstellingen, financiële instellingen, culturele instellingen, fondsen, subsidiegevers, VO-Raad, MBO-Raad etc. En daarnaast blijven investeren in alle reeds gelegde verbindingen.
 - c. Spelen op congressen, evenementen en andere bijeenkomsten waar onderwijs, maatschappelijke ontwikkelingen of jongeren centraal staan.
 - d. Zichtbaarheid in lokale, regionale en landelijke media. Maar ook 'mond op mond' reclame is een niet te onderschatten factor voor PlayBack.
2. **Kwaliteit.** De groei in bereik dient samen te gaan met behoud van de kwaliteit en de persoonlijke benadering die PlayBack hoog in het vaandel heeft staan. Aan de kwaliteit zal worden gewerkt door:
 - a. Erkenningstraject RIVM (2016-2017-2018).
Monitoren en onderzoeken van klanttevredenheid/wensen en behoeften van het publiek (dit strategisch inzetten; beter steekproefsgewijs om het jaar dan voortdurend data verzamelen die on-geanalyseerd blijven).
 - b. Bijscholing en capaciteitsbevordering van de artistieke en zakelijke directie, de acteurs, gespreksleiders en kantoormedewerkers van PlayBack. Hiervoor zal waar mogelijk sponsoring en/of subsidie worden aangevraagd.
 - c. De inzet van gastregisseurs, zodat er ontwikkeling mogelijk blijft en bovendien de artistiek directeur zich nog meer kan bezighouden met kwaliteitsbewaking.
3. **Sociaal ondernemerschap.** Sociaal ondernemen is ondernemen met een maatschappelijke missie. Daarbij wordt gezocht naar innovatieve oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen. Een sociale onderneming levert net als elke andere onderneming een product of dienst en heeft een verdienmodel. Geld verdienen is echter niet het doel, het is een middel om de missie te bereiken. Het doel van PlayBack is maatschappelijke meerwaarde, ofwel impact, te creëren. Vanaf het begin heeft PlayBack zich ondernemend opgesteld bij het mogelijk maken van haar missie: kansen zien, ambitieus zijn, doorgaan en niet opgeven, samenwerkingen aangaan. Alles met als doel om zoveel mogelijk mensen te bereiken met kwalitatief onderscheidend interactief theater. Belangrijk daarbij is om wat betreft thema's en inhoud onafhankelijk van subsidiegevers te kunnen (blijven) bepalen en zo een eigen koers te kunnen blijven varen. Geld dat binnenkomt bij PlayBack, wordt gebruikt om verdere (inhoudelijke) investeringen te doen in de organisatie om zo uiteindelijk nog meer jongeren, ouders en docenten te kunnen bereiken.
4. **Partnerschap.** PlayBack gelooft in de kracht van samenwerking en partnerships. Enerzijds om inhoudelijk zoveel mogelijk gebruik te maken van de kennis en expertise van 'thema-gerichte' instanties, zoals bijv. het Trimbos (alcohol en drugs), GGD (diverse thema's m.b.t. gezondheid, banken (financiële educatie) of Rutgers (seksualiteit). Anderzijds om samen met deze instanties te onderzoeken waar de versterking zit qua bereik van bijvoorbeeld scholen. PlayBack heeft afgelopen tien jaar een breed netwerk opgebouwd en verbindt partijen waar het mogelijk is. In de komende jaren (2017-2020) wil PlayBack deze aanpak verder uitbouwen en zo nog beter zichtbaar worden. Daarnaast vindt PlayBack het belangrijk om haar rol als expert op het gebied van 'communiceren met pubers' nog sterker te ontwikkelen en een verbindende factor te zijn in het maatschappelijke speelveld tussen onderwijs, bedrijven, maatschappelijke partners en kenniscentra.

5. **Innovatie en inspiratie.** Blijven ontwikkelen, actueel aanbod op het scherpst van de snede, soms een experiment aangaan. PlayBack wil in de periode 2016-2020 een aantal nieuwe onderwerpen toevoegen aan haar aanbod maar wellicht ook nieuwe werkvormen en methodieken ontwikkelen en uitproberen. Om dit te bereiken wil PlayBack in de periode 2017-2020 het 'PlayBack Lab' in het leven roepen, een proeftuin voor nieuwe PlayBack producten en innovaties. In deze tak van PlayBack moet ruimte zijn voor klein- of grootschalig experiment en het piloten van nieuwe producten. Hierop zal actief geworven moeten worden.
6. **Ontwikkelplek voor medewerkers.** Medewerkers in vaste dienst zijn betrokken, loyaal en sluiten aan bij de visie en missie van PlayBack. Ze krijgen de mogelijkheid om hun kennis en vaardigheden verder te ontwikkelen en mee te groeien met PlayBack. Begroting en doelstellingen zijn inzichtelijk voor alle medewerkers. Elk jaar vinden er beoordelings- en functioneringsgesprekken met alle medewerkers plaats.

3.2 Werving en financieel beleid

Het verdienmodel van PlayBack bestaat uit 85% eigen inkomsten en 15% projectsubsidies voor het ontwikkelen van nieuwe projecten of voorstellingen. PlayBack ontvangt geen structurele subsidie. PlayBack is een stichting zonder winstoogmerk en mag om die reden geen reserve opbouwen. Alle reserves die er zijn, worden gebruikt om verdere (inhoudelijke) investeringen te doen in de organisatie om zo uiteindelijk nog meer jongeren, ouders en docenten te kunnen bereiken.

De projectsubsidies die worden aangevraagd dienen veelal om een nieuwe jongerenvoorstelling, ouderavond of docenten training te kunnen ontwikkelen. Belangrijk daarbij is om wat betreft thema's en inhoud onafhankelijk van subsidiegevers te kunnen (blijven) bepalen en zo een eigen koers te kunnen blijven varen.

Wat betreft beloningsbeleid is PlayBack gebonden aan de CAO Theater en Dans en volgt deze ook t.a.v. vergoedingen voor alle medewerkers. Financiële jaaroverzichten en rapportages t.a.v. inkomsten/opbrengsten zijn opvraagbaar bij PlayBack.

Op het gebied van werving, beheer en bestedingen zijn de ambities voor 2015-2020;

- Zo onafhankelijk mogelijk blijven opereren, waarbij een percentage van minimaal 75% aan eigen inkomsten gehandhaafd wordt.
- Werven van fondsen niet alleen de via bekende cultuurfondsen maar hier vooral creatief in zijn, door bijvoorbeeld samenwerkingen aan te gaan met grote bedrijven zoals de Rabobank of UPC/Ziggo. Bedrijven die vanuit hun MVO-beleid ook een maatschappelijke doelstelling hebben t.a.v. jongeren. In 2016 ontvangt PlayBack bijvoorbeeld financiering van de Rabobank Foundation, die net als PlayBack financiële educatie van jongeren hoog in het vaandel heeft staan, waardoor een waardevolle samenwerking ontstaat.
- Kosten in balans houden, continu scherp te blijven op uitgaven, bijvoorbeeld door in voorstellingen de bezetting in de gaten te houden en af te wisselen (met drie acteurs lagere kosten, met vier acteurs hogere kosten).
- Baten blijven monitoren, bijvoorbeeld door het hanteren van drie tarieven: het reguliere tarief (voor bijvoorbeeld banken of commerciële partijen) en twee kortingstarieven voor scholen en gemeenten. Door hier continu op te blijven sturen, wordt de drempel voor scholen en gemeenten verlaagd en is het bereik optimaal.
- Uiterlijk 2020 (bij voorkeur eerder) is PlayBack verhuisd naar een ander kantoor met meer mogelijkheden. Bij het kantoor is een eigen repetitieruimte aanwezig en de mogelijkheid tot het ontvangen van (try-out) gasten. Daarbij zijn de kosten lager dan de huidige kantoorruimte en kan er gratis geparkeerd worden. Dit alles om kosten laag te houden.
- De huidige acteurs- en gespreksleiderspool aanvullen met een aantal dat in verhouding staat tot de groei van het aanbod en het aantal speelbeurten.

4. Functioneren van het bestuur

4.1 Dagelijkse leiding

De dagelijkse leiding is in handen van de algemeen directeur en de artistiek directeur. De algemeen directeur is verantwoordelijk voor het algemeen en zakelijk functioneren van PlayBack (financiën, aansturen kantoormedewerkers, marketing, fondsenwerving en PR) en de artistiek directeur voor het inhoudelijk en artistiek deel (borgen inhoudelijke kwaliteit, regie voorstellingen, hierin het aansturen van acteurs en gespreksleiders). Op dit moment is de algemene directie in handen van Marieke Simons en de artistieke directie in handen van Kim Zonneveld.

4.2 Raad van Toezicht

Het bestuur van PlayBack is in handen van de (onbezoldigde) Raad van Toezicht. Zij staat dichtbij de organisatie en is een belangrijke en scherpe raadgever voor de directie. Alle beslissingen die beleidswijzigingen en/of personeelwijzigingen met zich meebrengen zijn afhankelijk van besluitvorming door de raad van Toezicht. De RVT bestaat momenteel uit 3 leden:

- Jos Meijer
- Lea Bouwmeester
- Alex Leseman

In de komende jaren wordt gestreefd naar een RVT van max. 5 leden. Gezocht wordt naar een bestuurder met grote ondernemerservaring en iemand met een groot netwerk binnen het onderwijs.